Dvě miliardy fakultním nemocnicím: místo nutných rekonstrukcí medicínských provozů podpořeny hlavně nákupy techniky

18.8.2025 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Přestože jsou fakultní nemocnice (FN) základním článkem páteřní sítě nemocnic v ČR a nenahraditelným poskytovatelem zdravotních služeb včetně vysoce specializované péče, jsou umístěny v zastaralých areálech a objektech, které neodpovídají současným požadavkům moderní medicíny. Ke změně této situace a ke zvýšení kvality poskytované zdravotní péče ve fakultních nemocnicích měla přispět podpora státu ve výši 2 mld. Kč, kterou v letech 2016 až 2022 poskytovalo Ministerstvo zdravotnictví (MZd) z Programu rozvoje a obnovy materiálně technické základny FN. Ačkoliv rekonstrukce a modernizace medicínských a dalších provozů FN měly být stěžejní částí uvedeného programu, převažoval nákup zdravotnické techniky a jiných strojů a zařízení. Přitom některé z nakoupených přístrojů fakultní nemocnice nakonec, právě i kvůli nezrealizovaným stavbám, využívaly jen omezeně. Ukázala to kontrola NKÚ zaměřená na tyto prostředky.

„Zjistili jsme, že žádný parametr, který se vztahoval ke stavebním akcím, rekonstrukcím a modernizacím stavebních objektů FN, nebyl naplněn. Nebyly např. zmodernizovány operační sály. Fakultní nemocnice naopak upřednostnily nákupy zdravotnické techniky a jiných strojů a zařízení. Zde byly plány dokonce významně překročeny. Bylo např. pořízeno 14 vozidel pro přepravu pacientů, přestože původní plán počítal s nákupem pouze jednoho," shrnul nález kontrolorů člen Kolegia NKÚ Vladimír Koníček, který kontrolu vedl.

Ministerstvo zdravotnictví opakovaně poskytovalo peněžní prostředky ze státního rozpočtu na rozvoj a obnovu FN bez dostatečných informací pro rozhodování o směrování této podpory. Resort neměl ucelenou koncepci rozvoje materiálně technické základny FN ani potřebnou analýzu ke stavební infrastruktuře nemocnic. Ačkoliv MZd poskytlo příjemcům dotací celkem 2 mld. Kč, neprovedlo u nich – v rozporu se zákonem o finanční kontrole – žádnou veřejnosprávní kontrolu. Znamená to, že fyzicky na místě neověřovalo dodržování právních předpisů, podmínek pro čerpání prostředků ze státního rozpočtu ani plnění zásad účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti. Na absenci kontrol u příjemců dotací upozorňuje NKÚ opakovaně. Přitom ke zkvalitnění vlastní kontrolní činnosti se MZd zavázalo již v roce 2014 po kontrole NKÚ č. 13/13.

Na vzorku osmi kontrolovaných investičních akcí NKÚ zjistil, že MZd hodnotilo žádosti o poskytnutí dotace netransparentně, a zakládalo tak k příjemcům dotací nerovný přístup. Příkladem může být situace, kdy u pěti akcí podali žadatelé o dotaci své investiční záměry až po stanoveném termínu. MZd v tomto případě porušilo vlastní pravidla, když tyto investiční záměry nevyřadilo a poskytlo dotace za více než 111 mil. Kč.

NKÚ zkontroloval tři fakultní nemocnice – FN Hradec Králové, FN Olomouc a Všeobecnou fakultní nemocnici v Praze (VFN). U posledně jmenované kontroloři zjistili, že celkem 2,2 mil. Kč vynaložila neúčelně a nehospodárně. Částka 1,8 mil. Kč souvisí se záměrem vybudovat ve VFN nový centrální urgentní příjem. VFN tyto peníze uhradila dodavateli za projektovou dokumentaci, která však nebyla a již nebude využita. Do roku 2024 totiž ani nezačala výstavba urgentního příjmu, která byla plánována již od roku 2010. VFN tak nadále provozuje urgentní příjem v nevhodně rozmístěných objektech. Zbývajících 351 000 Kč z nehospodárně vynaložené částky se týká nákupu olovnatého okna (pro vyšetřovnu CT), které však zůstalo do ukončení kontroly NKÚ, tedy téměř čtyři roky,

nevyužito.

U FN Olomouc pak kontroloři např. zjistili, že u jedné z akcí nesprávně vyhodnotila předpokládaný rozsah stavebních prací, čímž se zvýšil jejich rozsah a zvedla se i cena těchto prací z původního jednoho milionu (bez DPH) na 4,4 mil. Kč (bez DPH).

Odbor komunikace
Nejvyšší kontrolní úřad

https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/dve-miliardy-fakultnim-nemocnicim:-misto-nutnych-rekonstrukci-medicinskych-provozu-podporeny-hlavne-nakupy-techniky-id14946